

1. Vyhledejte Tibetskou náhorní plošinu; pohoří: Himálaj, Karákoram, Ťan Šan; pouště: Gobi a Taklamakan; řeky: Amur, Chang Jiang (Jang-c`-ťiang), Huang-He.
2. Která z čínských řek je nejdelší? Vyhledejte na ní přístav Wuhan. Až sem mohou po této řece doplout námořní lodě.

Většina povrchu Číny je odvodňována do okrajových moří Tichého oceánu. Jak se nazývají? Pouze desetina území je odvodňována do Indického oceánu. Čím je to způsobeno?

„Když sleduji ty ohromné prázdné prostory kolem, těžko mohu uvěřit, že se nacházím v nejlidnatější zemi světa, v níž žije hodně přes miliardu lidí. Čím víc se ale přibližujeme k Pekingu, tím víc přibývá života, městeček a vesnic, políček a kanálů, lidí na kolech. Číňané zavedli příjemný zvyk, že všechny vlaky zastavují na chvíli v Pata-lingu, asi sedmdesát kilometrů od Pekingu, v místech, kde železnice míjí Velkou čínskou zeď. Jsou totiž na tuto stavbu nesmírně hrdí. Je pro ně nejen symbolem ducha čínského národa, ale především ukázkou výjimečného stavitelského umění i vojenské strategie. Kolikrát jen ochránila zemi před vpádem cizinců od severu! Byla budována více než 2000 let, a kdybychom sečetli délku všech úseků v její původní podobě, dostali bychom se až k číslu 50 000 kilometrů.“

(Milena Blažková, Josef Ptáček: *Setkání s Čínou*)

Na území Číny se před více než 4000 lety začala rozvíjet jedna z nejstarších civilizací na světě. Světu přinesla mnohé vynálezy, např. **kompas, papír, hedvábí, porcelán a střelný prach**. Už od 3. století vládli v zemi císaři. Poslední císař byl svržen asi před 100 lety, kdy se Čína stala republikou. V roce 1949 se zde ujala vlády komunistická strana. Vládnutí komunistické strany v čele s Mao-Ce-Tungem provázely obrovské útrapy obyvatel. Miliony lidí byly zabity, vzdělání Číňané byli vězněni, nenávratně byla zničena řada památek.

D

Koncem 20. století povolila nová komunistická vláda soukromé vlastnictví některých podniků a umožnila příliv zahraničních investic do země. Čína díky tomu vytvořila **jednu z nejsilnějších ekonomik světa**. I přes rychlý rozvoj velkoměst však žije **většina Číňanů stále na venkově**.

Připomeňte si, která část Číny je hustě a která je řídko osídlena. V které oblasti se nacházejí největší čínská velkoměsta?

Hlavním městem Číny je **Beijing** (Peking – 17 mil. obyv.). Největším čínským velkoměstem je **Shanghai** (17,5 mil. obyv.). Dalšími velkoměsty jsou např. **Kanton** (9,7 mil. obyv.) a **Hongkong** (7 mil. obyv.).

Ve kterém městě se pořádaly letní olympijské hry 2008?

Od roku 1997 je součástí Číny **Hongkong** jako její zvláštní **autonomní správní oblast**. Tato bývalá britská kolonie bývá označována jako hospodářský zázrak Asie. Je jedním z tzv. „**asijských tygrů**“.

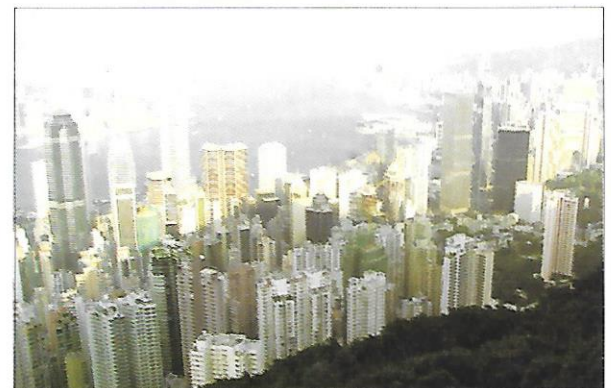
Velká čínská zeď – opevnění táhnoucí se napříč severní Čínou bylo budováno od 3. stol. př. n. l., aby chránilo Čínu před nájezdy kočovníků. Má délku přes 6 000 km.

Shanghai [Šanghaj] – v popředí nuzné baráčky a krámký „Starého města“, vzadu nové mrakodrapy

Číňané na cestě do práce
Kolo je nejčastějším dopravním prostředkem. Pro většinu Číňanů je auto příliš drahé.

Hongkong – moderní bohaté velkoměsto

hedvábí: *anglicky* – silk [silk] *německy* – die Seide
papír: *anglicky* – paper [peipə] *německy* – das Papier